

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/107/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118206319
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118206319.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom. advokátom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, o zaplatenie 5.232,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10Csp/106/2018 - 115 zo dňa 09.07.2019, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu 1. inštancie v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.833,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.833,72 Eur od 21.06.2019 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10,- Eur splatných vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku a to pod hrozbou straty výhody splátok. II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. III. Vyslovil, že žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanej sa ich náhrada nepriznáva.

2. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie ustanovením § 1 ods. 2 a 8, § 2 písm. a/, b/ a d/, § 7 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, teda 10.10.2014 a ustanovením § 3, § 39, § 41, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca vychádzal zo záveru, že úver bol predčasne zosplatený dňa 18.08.2015. Súd prvej inštancie sa však s týmto názorom nestotožnil s ohľadom na to, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ nekonal podľa názoru súdu s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, v dôsledku čoho nie je žalobca oprávnený vyžadovať od žalovanej ako spotrebiteľky jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 ZoSÚ). Súd prvej inštancie dospel dokonca až k záveru o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru, a to so zreteľom na skutočnosť, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa totiž považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

4. Súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby preukázal na základe akých dokladov bola skúmaná bonita žalovanej. Žalobca však na predmetnú výzvu súdu reagoval len tým spôsobom, že nakoľko sa jedná o tzv. konsolidačnú pôžičku slúžiacu na pokrytie predchádzajúcich záväzkov žalovanej voči žalobcovi, žalobca mal vedomosť o platobnej schopnosti žalovanej. O schopnosti žalovanej plniť svoj dlh svedčia podľa jeho názoru aj jej riadne predpísané úhrady v dohodnutej výške po uzatvorení úverovej zmluvy.

5. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva iba jedna skutočnosť a to, že účelom poskytnutia pôžičky je splatenie tam špecifikovaných záväzkov žalovanej voči konkrétne uvedeným spoločnostiam. Z predmetnej zmluvy nevyplývajú žiadne skutočnosti svedčiacie o tom, že zo strany právneho predchodcu bola skúmaná schopnosť žalovanej splácať poskytnutý úver. Z výsluchu samotnej žalovanej navyš vyplýva, že keď uzatvárala predmetnú zmluvu, pýtali od nej len potvrdenie o rodičovskom príspevku, pričom v tom čase poberala 200 eur rodičovský príspevok. Žiadne iné údaje od nej právny predchodca nepožadoval (napr. o jej výdavkoch). V konaní teda nebolo zo strany žalobcu preukázané zisťovanie akýchkoľvek údajov o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo nahliadnutie do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Navyš poukázal súd prvej inštancie na tú skutočnosť, že účelom použitia pôžičky malo byť uhradenie 5 záväzkov voči spoločnosti Slovenská požíčovňa a Quatro, teda splatenie predchádzajúcich úverov, pričom išlo o úvery, ktoré boli čerpané v roku 2014. Žalovaná sa teda preukázateľne dostala do úverového reťazca, keď nasledujúcim úverom uhrádzala tie predchádzajúce, o čom mal žalobca nepochybne vedomosť. Výsledkom je poskytnutie úveru osobe, ktorá zaplatila iba 3 splátky z celkového počtu 120 splátok a s ktorou sa žalobca pokúsil ukončiť zmluvný vzťah vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, ktorý mal trvať do roku 2024. Pokiaľ právny predchodca žalobcu nepovažoval uvedené skutočnosti za relevantné pre posúdenie jej bonity, nemožno jeho konania hodnotiť inak ako hrubé porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou, ktorú mal v zmysle § 7 ZoSÚ nesporne zachovať.

6. So zreteľom na to, že žalobca ako veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a keďže aj hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ úver je navyš potrebné považovať i za bezúročný a bez poplatkov.

7. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal aj platnosťou časti zmluvy týkajúcej sa dohody o úroku a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Posúdil primeranosť výšky dohodnutej úrokovej sadzby 26,16 % ročne s porovnaním s priemernou úrokovou sadzbou bánk pri podobných úveroch, a zistil, že zverejnené priemerné úrokové sadzby bánk v októbri 2014 pri spotrebiteľskom úvere s dobou splatnosti nad 5 rokov bola primeraná úroková sadzba 12,36 % p.a. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co114/2014 zo dňa 05.11.2014. Následne konštatoval, že v tomto konkrétnom prípade úroková sadzba 24,16 % p.a. takmer o 100 % prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami spotrebiteľom (12,36% p.a.). Nepochybne teda ide o úrok v rozpore s dobrými mravmi a preto súd prvej inštancie vyhodnotil dohodu o úroku ako absolútne neplatnú s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

8. So zreteľom na uvedené žalobca má nárok len na zaplatenie dohodnutých splátok, pričom išlo celkovo o 120 splátok, posledná sa stane splatnou 20.10.2024. Vzhľadom na to, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatku, bolo nutné na jednotlivé splátky rozvrhnúť len istinu pôžičky, t.j. sumu 4.644,58 Eur, a tak jedna splátka predstavuje sumu 38,70 Eur (4.644,58 Eur/120 splátok). Žalovaná do podania žaloby uhradila sumu 294,78 Eur, t.j. 7 splátok po 38,70 Eur a z 8. splátky uhradila 23,88 Eur (od 20.11.2014 do 20.07.2015). Žalobcovi teda možno priznať len doposiaľ nezaplatené splatné splátky, to znamená, že ku dňu rozhodovania súdu išlo o časť 8. splátky splatnej dňa 20.07.2015 (vo výške 14,82 eura) a ďalej mesačné splátky splatné od 20.08.2015 do 20.06.2019 v počte 47, čo predstavuje celkovo sumu 1.833,72 Eur (14,82 Eur + 1.818,9 Eur). Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi sumu 1.833,72 Eur a v prevyšujúcej časti týkajúcej sa doposiaľ nezročných splátok žalobu ako predčasne podanú zamietol.

9. Čo sa týka povolenia dlhu žalovanej splácať v splátkach súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná prejavila snahu dlh splácať. Povolenie splátok je vzhľadom na sociálnu a majetkovú situáciu žalovanej (Žalovaná je nezamestnaná, spolu s manželom pracujú na aktívnych prácach a to 32 hodín mesačne. Ich mesačný príjem je 204,60 Eur. Majú tri maloleté deti. Výdavky na elektrinu predstavujú mesačne 150,- Eur a na vodu 20,- až 30,- Eur mesačne. Manžel tiež spláca úver, ktorý má od spoločnosti Quatro) v súlade so zásadou spravodlivosti uvedenou v čl. 2 ods. 1 C.s.p. Čo sa týka návrhu žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie súd prvej inštancie uviedol, že v prejednávanej veci síce žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že si je vedomá svojho dlhu, avšak uvedenú okolnosť s ohľadom na

samotný výsluch žalobkyne nepovažoval súd prvej inštancie za podklad pre vyhoviecie návrhu žalobcu na rozhodnutie o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie. Na nariadenom pojednávaní žalovaná totiž ozrejmila, že žalobca jej ponúkol predmetný úver len na základe potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku vo výške 200,- Eur mesačne bez toho, aby zisťoval jej akékoľvek výdavky a sociálne pomery. Bola v zložitej finančnej situácii, preto s poskytnutím úveru súhlasila. Uviedla, že je nezamestnaná, manžel na rodičovskej dovolenke, majú 3 deti a neuhradené pohľadávky a náklady na réžiu domu. Chce len, aby jej dlh bolo povolené uhradiť v splátkach, pretože jej finančná situácia nedovoľuje zaplatiť ho celý naraz. Ak by súd vyhovel návrhu žalobcu a rozhodol o žalobe rozsudkom na základe uznania bez toho, aby podrobil ex offo uplatnený nárok súdnej kontrole podľa § 39 Občianskeho zákonníka a § 7 ZoSÚ v spojení s § 11 ods. 2 ZoSÚ, konal by v rozpore s cieľom ochrany práv spotrebiteľa. Navyše by tak urobil za existencie vážnych pochybností o skutočnom význame prejavenej vôle žalovanej uznať uplatnený nárok. Súd prvej inštancie nevyvylučil, že zo strany žalovanej ako nedostatočne informovaného spotrebiteľa (či už vo vzťahu k hmotnoprávnemu základu uplatneného nároku, ale aj procesným právnym predpisom upravujúcim konanie pred súdom, zmyslu uznania nároku a pod.) došlo k rezignácii, či už zo strachu z toho, že bola voči nej podaná žaloba (súdu je známe z jeho činnosti, že ľudia neznali právnych predpisov majú často až prehnaný rešpekt voči súdu a sú ochotní uznať aj nedôvodné nároky, len aby voči nim nebolo vedené súdne konanie a to najmä v prípadoch, ak proti nim stojí spoločnosť s právnym zastúpením, prípadne vlastným právnym oddelením), obavy z vyhoviecia žaloby a uloženia povinnosti zaplatiť celú žalovanú sumu naraz (žalovaná požiadala o možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach, a tak nie je vylúčené, že nárok uznala ako ústupok, aby jej bolo vyhoviecie), nedostatku argumentačných dôvodov odporujúcich podanej žalobe (žalovaná sa vyjadrila k žalobe na výzvu súdu, a teda si vyjadrením len splnila uloženú povinnosť. Pokiaľ ale nedisponovala dostatočnými informáciami a dôkazmi, ktoré by spochybňovali uplatnený nárok, boli jej možnosti rozporovať uplatnený nárok obmedzené).

10. Súd prvej inštancie poukázal na špecifické postavenie spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch ako slabšej zmluvnej strany, ktorá sa nepochybne prenáša aj do sféry procesnoprávnej. V tejto súvislosti poukázal aj na bod 54. rozsudku Banco Español s tým, že aj keď sa uvedený rozsudok týka konania o platobnom rozkaze podľa názoru súdu prvej inštancie je možné závery o neznalosti alebo o nevedomení si svojich práv ako aj nedostatku informovanosti vzťahovať aj na spotrebiteľov v štádiu konania v ktorom sa spotrebiteľia ako žalovaní vyjadrujú k podanej žalobe. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 255 ods. 2 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 C.s.p. Žalovaná bola v konaní úspešná v rozsahu 65 %, úspech žalobcu predstavoval len 35 %, žalobca preto nemá nárok na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o úspešnejšiu žalovanú, tá náhradu trov konania nežiadala ani jej preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

11. Proti tomuto rozsudku včas podala odvolanie žalovaná a to proti I. a III. výroku rozsudku. Uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ustanovenie § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka, ako aj § 103 Občianskeho zákonníka premlčanie pri plnení splátok. Žalovaná je toho názoru, že zmluvný základ, ktorý je podkladom pre toto konanie je neplatný. Zároveň je toho názoru, že celý nárok je premlčaný. Poukázal na to, že dňa 10.10.2014 uzavrela so žalobcom Zmluvu o pôžičke č. 5023107 na základe ktorej sa zaviazal žalobca poskytnúť jej pôžičku vo výške 4.644,58 Eur. Žalovaná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s úrokmi a poplatkami. V zmysle zmluvy bolo účelom úveru uhradenie záväzkov voči slovenskej požičovni, dátum podpisu 03.07.2014 vo výške 2.397,69 Eur a Quatro, to boli 4 pôžičky zo dňa 22.07.2014 vo výške 758,12 Eur zo dňa 09.08.2014, 636,12,- Eur zo dňa 11.08.2014, 245,30 Eur a zo dňa 19.09.2014 vo výške 607,35 Eur. Toto zmluvné dojednanie o účele použitia pôžičky považuje žalovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Má za to, že účel poskytnutia úveru na prefinancovanie iných záväzkov je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a to z dôvodu, že nie je možné a najmä vhodné, aby bol poskytnutý úver na vyplatenie predošlých záväzkov voči žalobcovi a to najmä z dôvodu netransparentnosti použitia predmetného úveru. Ďalej žalovaná poukázala na predpokladanú neúmernú výšku poplatkov za predošlé poskytnuté úvery, ktoré sú jednak premlčané, v rozpore s dobrými mravmi a z dôvodov, pre ktoré si na ich splácanie zobrala žalovaná ďalší úver. Žalovaná za predmetný úver spláca ďalšie poplatky vo vysokej výške. Poukázala na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. a/ Občianskeho zákonníka o neprijateľných zmluvných podmienkach a za ďalšiu neprijateľnú podmienku považuje skutočnosť, že žalovaná nemala možnosť oboznámiť sa s ustanoveniami jednotlivých zmlúv pred uzavretím samotnej zmluvy. Dané potvrdzuje aj rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 4S/28/2012 - 22 z 10.01.2013 z ktorého citovala, a zároveň poukázala na znenie ustanovenia § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že zmluvu považuje za neplatnú pre

jej neurčitost' a nezrozumiteľnosť. Nie sú v nej uvedené podmienky a náležitosti ostatných zmluvných vzťahov. Zároveň poukázala na to, že žalobca jej žiadnym spôsobom nepreukázal existenciu predošlých záväzkov, teda zmluvný základ na základe ktorého by uvedené prostriedky predmetní veriteľa poskytl. Na základe uvedeného má žalovaná za to, že zmluva nikdy platne nevznikla. V danom prípade by medzi stranami sporu nastal právny režim bezdôvodného obohatenia, avšak v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka je nárok žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia premlčaný. Zároveň žalovaná vzniesla námietku premlčania práva na bezdôvodné obohatenie. Následne poukázala na znenie ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa s tým, že predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 a 9 tým nie sú dotknuté. Žalovaná je toho názoru, že samotná zmluva je v rozpore s dobrými mravmi a to z dôvodu, že predošlé záväzky, ktoré majú byť zmluvou prefinancované sú premlčané a nepreukázané. Nerovnosť v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. vznikla tým, že žalobca si chcel premlčané záväzky nahradiť novými záväzkami, ktoré by vyplynuli zo zmluvy. Možno uzavrieť, že si právny predchodca žalobcu zvýhodnil svoje postavenie na úkor žalovanej ako spotrebiteľky. Žalovaná si uzatvorením zmluvy, ktorá sa týka predošlých záväzkov zhoršila svoje zmluvné postavenie, čo je v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakázané. Zároveň v zmysle ustanovenia § 7 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa sa toto konanie žalobcu považuje za konanie v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti. Súd prvej inštancie teda nesprávne právne posúdil, respektíve nesprávne aplikoval ustanovenie § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka, v spojení s ustanovením § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z., a § 39 Občianskeho zákonníka na základe ktorých je zmluva pre rozpor so zákonom neplatná. Vychádzajúc zo samotného textu predžalobnej upomienky zo dňa 27.06.2015 možno konštatovať, že žalovaná sa dostala do omeškania so splátkou splatnou v mesiaci apríl 2015 (bod 11. odôvodnenia rozsudku). V tejto súvislosti poukázala žalovaná na znenie ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, teda ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Poukázala na rozsudok Krajského súdu Trenčín sp.zn. 5Co/256/2018 zo dňa 20.02.2019, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 16Co/95/2018 zo dňa 13.09.2018. Zároveň na ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka z ktorého vyplýva, že v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Preto je žalovaná toho názoru, že premlčacia doba v tomto prípade začala plynúť už odo dňa nasledujúce po zročnosti splátky splatnej v mesiaci apríl 2015. Vzhľadom k dátumu podania žaloby dňa 05.06.2018, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu vznáša námietku premlčania celého práva. Preto žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 398 C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Odvolanie žalovanej bolo doručené na vyjadrenie žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu. Vyjadrenie do spisu predložené nebolo.

13. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu 1. inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasledujúcich C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 C.s.p. a contrario a zistil, že odvolanie žalovanej v napadnutej časti je dôvodné.

14. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nie len vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok do odvolania, ale súčasne stanoví medze v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci i to, či súd 1. inštancie na zistený skutkový stav správne v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku, alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS78/05).

16. K odvolaciemu dôvodu žalovanej, že postupom súdu 1. inštancie došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav.

Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis nesprávne ho, ale interpretoval alebo zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery.

17. Žalobca sa v predmetnom súdnom konaní domáhal zaplata sumy 5.232,- Eur s príslušenstvom. Uviedol, že právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding s.r.o. uzatvoril ako veriteľ so žalovanou ako dlžníkom dňa 10.10.2014 zmluvu o poskytnutí pôžičky, predmetom ktorej bola pôžička vo výške 4.644,58 Eur. V zmluve bola ako celková suma pôžičky uvedená suma 11.458,80 Eur, čo mala žalovaná zaplatiť v 120 splátkach po 95,49 Eur. RPMN v zmluve bola uvedená ako 24,16 %, ročná úroková sadzba 24,16 % a priemerná hodnota RPMN 16,81 %. Termín konečnej splatnosti bol uvedený 10/2024. Prvá splátka bola splatná 20.11.2014 a ďalšie splátky boli splatné k 20. dňu v mesiaci. Celkové náklady spotrebiteľa mali byť 6.814,22 Eur. Účelom použitia pôžičky malo byť uhradenie záväzkov voči spoločnostiam - Slovenská požičovňa (dátum podpisu 03.07.2014, výška záväzku 2.397,69 Eur), Quatro (dátum podpisu 22.07.2014, výška záväzku 758,12 eura), Quatro (dátum podpisu 9.8.2014, výška záväzku 636,12 Eur), Quatro (dátum podpisu 11.8.2014, výška záväzku 245,30 Eur), Quatro (dátum podpisu 19.09.2014, výška záväzku 607,35 Eur).

18. Z prehľadu splátok a úhrad predložených žalobcom je zrejmé, že žalovaná mu celkovo zaplatila 294,78 Eur.

19. Z predžalobnej upomienky zo dňa 27.06.2015 súd zistil, že žalobca žiadal žalovanú uhradiť nedoplatok na splátkach v celkovej výške 530,62 Eur a zároveň ju upozornil, že ak do 05.08.2014 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 04/2015 bude oprávnený úver zosplatiť. Predmetná výzva bola žalovanej doručená dňa 06.07.2015.

20. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 26.08.2015 vyplýva, že dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

21. S účinnosťou ku dňu 01.01.2018 došlo k zániku spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130, sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, keďže táto sa rozdelila zlúčením so spoločnosťami Všeobecná úverová banka, a.s., a VÚB Leasing, a.s. (nástupnícke spoločnosti), pričom pôvodný žalobca v tomto konaní je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s.

22. V priebehu konania došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. ku dňu 19.09.2018 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Túto skutočnosť postupca oznámil žalovanej listom zo dňa 24.09.2018, ktorý jej poslal poštou, ako to vyplýva z pripojeného poštového podacieho hárku.

23. Súd prvej inštancie následne na základe procesného návrhu uznesením č.k. I0Csp 106/2018-91 zo dňa 07.12.2018 pripustil zmenu žalobcu, ktorým sa stala spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

24. Z výsluchu žalovanej súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa brala úver v čase, keď jej dcéra bola v inkubátore. Povedali jej, že táto spoločnosť dáva úvery za materský príspevok. V roku 2014 bola na rodičovskej dovolenke. Predtým ako uzatvorila túto konkrétnu úverovú zmluvu, od právneho predchodcu žalobcu brala ešte aj iné úvery, a to každých 6 mesiacov jej dali úver po 200,- až 300,- Eur. Na splácanie týchto úverov jej požičiaval peniaze otec a to zo svojho dôchodku. Ona na splácanie nemala. Keď uzatvárala túto predmetnú zmluvu, pýtali od nej len potvrdenie o rodičovskom príspevku. V tom čase poberala 200,- Eur rodičovský príspevok. Nič iné od nej nechceli, žiadne informácie o jej výdavkoch a podobne. V súčasnosti je nezamestnaná. Spolu s manželom pracuje na aktivačných prácach a to 32 hodín mesačne. Celý ich príjem skrz týchto aktivačných prác je 204,60 Eur, o čom súdu predložila dôkaz. Majú tri deti a to 11. ročné, 9 ročné dieťa a 4 ročné dieťa. Bývajú v dome, kde na elektrinu platia mesačne 150,- Eur a za vodu 20,- až 30,- Eur mesačne. Manžel tiež spláca úver, ktorý má od spoločnosti Quatro. Vzhľadom na uvedené je schopná splácať dlžnú pohľadávku vo výške 10,- Eur mesačne.

25. Súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a aj všeobecnú úpravu spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku a to ustanovenie § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka. Niektoré ustanovenia však nedostatočne interpretoval a

nezaoberal sa konkrétne ustanoveniami § 101 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka týkajúcich sa premlčania. Napriek tomu, že z ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať ani ho platne zabezpečiť, ustanovenie § 151j ods. 2, tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

26. Z prechodného ustanovenia a to § 879v Občianskeho zákonníka vyplýva, že konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov. Zákon nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia, teda dňom 05.12.2018 (Novela č. 343/2018 Z.z. zo dňa 27.11.2018).

27. Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučne konanie a rozhodcovské konanie. Nemožno vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr (dôvodová správa k uvedenému ustanoveniu).

28. Ďalej z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu vyplýva, že v súlade so zásadou rovnosti a zásadou zmluvnej slobody sa pripúšťa možnosť zmeny obsahu premlčaného práva, jeho nahradenie novým právom (novácia), alebo obnovenie jeho vymáhateľnosti napríklad formou uznania dlhu a to na základe právneho úkonu dlžníka, pričom podmienkou platnosti takéhoto právneho úkonu je vedomosť dlžníka o premlčaní práva zo spotrebiteľskej zmluvy. V prípade absencie vedomosti dlžníka o premlčaní práva zo spotrebiteľskej zmluvy je takýto právny úkon neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

29. Súd prvej inštancie sa správne zaoberal, aj správne uzavrel, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a teda žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovanej ako spotrebiteľky jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 tohto zákona a správny je i záver súdu prvej inštancie, čo do bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru a to so zreteľom na skutočnosť, že došlo k hrubému porušeniu povinností podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby preukázal na základe akých dokladov bola skúmaná bonita žalovanej, žalobca na výzvu reagoval len tým spôsobom, že nakoľko sa jedná o konsolidačnú pôžičku slúžiacu na pokrytie predchádzajúcich záväzkov žalovaného voči žalobcovi, žalobca mal vedomosť o platobnej schopnosti žalovanej. Súd 1. inštancie aj správne zistil, že z výsluchu žalovanej vyplýva, že keď uzatvárala zmluvu pýtali od nej len potvrdenia o rodičovskom príspevku, ktorý vtom čase poberala vo výške 200,- Eur. Žiadne iné údaje od nej právny predchodca žalobcu nepožadoval, napríklad o jej výdavkoch. Teda v konaní nebolo zo strany žalobcu preukázané zisťovanie akýchkoľvek údajov o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo nahliadnutie do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Napriek tomu, že súd 1. inštancie poukázal aj na tú skutočnosť, že účelom použitia pôžičky malo byť uhradenie piatich záväzkov voči spoločnosti slovenská požičovňa a Quatro, a žalovaná sa dostala do úverového reťazca, keď nasledujúcim úverom uhrádzala tie predchádzajúce, o čom mal žalobca nepochybne vedomosť. Žalovaná namietala, že nebola pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaná o predošliých záväzkoch na základe čoho mala na mysli ustanovenie § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka a to, že zmluva nevznikla nakoľko žalobca nepreukázal ani vznik ani existenciu predošliých záväzkov, ktoré sú jej predmetom. Zmluvu žalovaná považuje za neplatnú pre jej neurčitosť a nezrozumiteľnosť. Zároveň žalovaná vzniesla aj námietku premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Má za to, že samotná zmluva je v zmysle ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, ktoré ustanovenie súd prvej inštancie neaplikoval, je v rozpore s dobrými mravmi a to z dôvodu, že predošlé záväzky, ktoré majú byť zmluvou prefinancované sú premlčané a nepreukázané. Žalovaná si mala uzatvorením zmluvy zhoršiť svoje zmluvné postavenie, čo je v zmysle ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakázané. S uvedených názorom žalovanej odvolací súd súhlasí. I odvolací súd má za to, že súd 1. inštancie nesprávne právne posúdil vec, respektíve nesprávne aplikoval ustanovenie § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka, v spojení s ustanovením § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. Riadne neaplikoval ani ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie neaplikoval ani ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, tak ako to namietala žalovaná vo svojom odvolaní.

Žalovaná sa dostala do omeškania so splátkou splatnou v mesiaci apríl 2015. Uvedené skutočne vyplýva z bodu 11. odôvodnenia rozsudku. Z ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pri nesplnení niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565) začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Možno súhlasiť i s názorom žalovanej, že žalobca nepreukázal opodstatnenosť nároku, pretože nepredložil relevantný výpis z úverového účtu vo forme bankového výpisu, z ktorého by bolo možné ustáliť ktorou splátkou sa žalovaná dostala do omeškania. Pri absencii tohto dôkazu skutočne nemožno s určitosťou ustáliť začiatok plynutia premlčacej doby a to s poukazom na rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky. Žalovaná v súvislosti s touto otázkou vznesla námietku premlčania celého práva.

30. Keďže odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovanej ako opodstatnené, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II., ktorým súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a ktorý odvolaním napadnutý nebol, a v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 C.s.p. a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. Úlohou súdu prvej inštancie bude vec opätovne v napadnutej časti prejednať a rozhodnúť v kontexte vyššie uvedeného s tým, že súd prvej inštancie zohľadní skutočnosti na ktoré už vyššie poukázal odvolací súd.

32. Súd prvej inštancie rozhodne v novom rozhodnutí i o trovách tohto odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 3 C.s.p.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.